

We lopen even terug en gaan het hek door en dan rechtsaf.
We gaan linksaf de brug over.
We lopen onder het bord van VV Sellingen door.
We gaan het schelpenpad op en steeds rechtdoor.

In het dorp lopen we via de parkeerplaats van het gemeentehuis naar de straat.
We steken over en volgen het Kerkpad richting de kerk.

De bomen komen uit de grond
en uit hun stam de twijgen
en ied'reen vindt het heel gewoon
dat ze weer bladeren krijgen.
We zien ze vallen op de grond
en dan opnieuw weer groeien.
Zo heeft de aarde ons geleerd
dat al wat sterft zal bloeien.

Colofon

Meditatieve teksten: ds. Harry Klaassens

Ideeën: Marion Doornbos, Erik Wanders, Harry Klaassens en Rolinka Groenhof

Route: Gina Epping

Lay-out en foto-verantwoording: Rolinka Groenhof

Bronvermelding:

Mirjam van der Vegt: Inzichten uit het bomenrijk

Toon Hermans: De bomen komen uit de grond

Zitten of opstaan I: Lied van het nieuwe begin

Januari 2025, Kerken met Vaart, copyright.

16

Pelgrimswandeling Sellingen Het theater van de natuur: Kijk naar de bomen

Op onze wandeling zien we eeuwenoude bomen.
Ze staan voor stevigheid en onverzettelijkheid en vooral voor
duurzaamheid. Wij mensen zijn maar voorbijgangers, terwijl die boom
generaties heeft zien komen en gaan. In het oude Israël fungeerden
zulke bomen als oriëntatiepunten en ontmoetingsplaatsen.

Middaggebed

We starten met een Middaggebed
in de Protestantse kerk in
Sellingen.
Torenstraat 11, 9551 BJ Sellingen.

Welkom, iets over het thema.

Stilte

v. Heer open mijn lippen
a. mijn mond zal zingen van uw eer
v. God kom mij te hulp
a. Heer haast U mij te helpen
a. Ere zij aan de Vader en de Zoon en de heilige Geest,
als in den beginne, nu en altijd, en van eeuwigheid tot eeuwigheid.
Amen.

We zingen lied 981: 1,2,3

We lopen de trap weer af en gaan direct linksaf
een klein paadje in dat langs het water gaat.

We steken een grasveld over en aan het eind genieten
we van een kopje....bij 'Kopje Genieten'.

4. Bomen bieden plek voor ontmoeting met de ander
Het is van alle tijden en plaatsen dat mensen elkaar ontmoeten onder of bij een bepaalde boom. Ze bieden immers schaduw en afkoeling (de koelste schaduw die er is, vind je onder een boom!) De boom als bijzondere ontmoetingsplek: dit is één van de manieren waarop we over bomen lezen in de Bijbel. Bij

die ontmoetingen gaat het niet alleen om mensen onderling, maar ook om ontmoetingen tussen God en mensen. Zo lezen we dat God verscheen aan Abram bij de terebint van More. Bomen overleven ons en zijn juist daarom waardevol als bijzondere plekken waar generaties achtereen hoop en bemoediging vinden. Bomen leren ons ook dat we elkaar als mensen nodig hebben. Ondergronds helpen zij elkaar, door middel van uitgebreide schimmeldradennetwerken. Ontmoeting is belangrijk!

4. Bomen geven uitzicht op leven onder beperkte omstandigheden

De standplaats van een boom bepaalt hoe hij groeit. Als je op het platteland woont, kijk dan eens hoeveel ruimte een vrijstaande boom heeft in zijn eentje op een grasveld. In de stad zie je iets heel anders. Daar is het wortelen een uitdaging, tussen de straattegels, kabels en leidingen. Toch doet de boom er alles aan om te overleven. Soms zie je hoe de wortels onder de stoeptegels een wonderlijke weg hebben gevolgd.

**** Hoe ziet jouw 'standplaats' eruit?**

Welke uitdagingen in jouw natuurlijke omgeving ervaar je?

We steken de straat over en lopen de trap op naar het 'Theater van de Natuur'.

2 Zolang de mensen woorden spreken,
zolang wij voor elkaar bestaan,
zolang zult Gij ons niet ontbreken,
wij danken U in Jezus' naam.

3 Gij voedt de vogels in de bomen,
Gij kleedt de bloemen op het veld,
o Heer, Gij zijt mijn onderkomen
en al mijn dagen zijn geteld.

We lezen Psalm 1

1 Gelukkig de mens
die niet meegaat met wie kwaad doen,
die de weg van zondaars niet betreedt,
bij spotters niet aan tafel zit,
2 maar vreugde vindt in de wet van de HEER
en zich verdiept in zijn wet, dag en nacht.
3 Hij zal zijn als een boom,
geplant aan stromend water.
Op tijd draagt hij vrucht,
zijn bladeren verdorren niet.
Alles wat hij doet komt tot bloei.
4 Zo niet de wettelozen!
Zij zijn als kaf
dat verwaait in de wind.
5 Wettelozen houden niet stand waar recht heerst,
zondaars niet in de kring van de rechtvaardigen.
6 De HEER beschermt de weg van de rechtvaardigen,
de weg van de wettelozen loopt dood.

Meditatie

Op onze wandeling zien we eeuwenoude bomen. Ze staan voor stevigheid en onverzettelijkheid en vooral voor duurzaamheid. Wij mensen zijn maar voorbijgangers, terwijl die boom generaties heeft zien komen en gaan. In het oude Israël fungeerden zulke bomen als oriëntatiepunten en ontmoetingsplaatsen.

De bomen die onwrikbaar staan zijn voor de dichter van Psalm 1 een symbool voor de mens die de wegen van de HEER bewandelt. Wie de goede weg gaat brengt goede vruchten voort. Die weg is de wet van de HEER, de Tora, die als wegwijzer in het landschap staat.

In de Bergrede legt Jezus ook de relatie tussen boom en vrucht. Mattheüs 7: 17-19 *"Aan hun vruchten zul je hen herkennen. Men plukt toch geen druiven van doornstruiken of vijgen van distels? 17 Zo brengt elke goede boom goede vruchten voort, maar een slechte boom brengt slechte vruchten voort. 18 Een goede boom kan geen slechte vruchten voortbrengen, evenmin als een slechte boom goede vruchten. 19 Elke boom die geen goede vruchten voortbrengt, wordt omgehakt en in het vuur geworpen. 20 Zo kunnen jullie hen dus aan hun vruchten herkennen."*

Mensen worden vergeleken met bomen door de manier waarop je leeft, welke vruchten je voortbrengt. In het scheppingsverhaal gaat het over de boom van goed en kwaad. De keuzes die ieder mens maakt. De mens wordt uit het paradijs verdreven en moet zijn weg zoeken op aarde. In het finale Bijbelboek Openbaring wordt gezegd: *"Wie overwint zal ik te eten geven van de levensboom, die in de tuin van God staat."* (Openb 2:7) en wordt gesproken over de levensboom in het nieuw Jeruzalem die elke maand vrucht draagt (Openb 22:2) en waarvan de bladeren tot genezing voor de volkeren zijn.

** Hoe reageer jij op veranderingen?

Wil je daarin iets veranderen, zo ja wat dan?

We steken de straat over.

Bij WIW30 gaan we rechtsaf.

We steken het zandpad over en gaan rechtsaf het bos in.

Bij de viersprong rechtdoor.

Bij de kabouter linksaf.

Na de kuil lopen we naar rechts naar een breder pad en gaan we linksaf en direct weer rechts bij WIW35.

Bij WIW22 gaan we linksaf een smaller pad in.

Soms lijkt het dood, maar let maar op
Je ziet het nog niet goed
Het leeft en heeft een nieuw begin
En dat geeft nieuwe moed!

We zien een prachtige boom met
bijzondere 'gedrochten' op de stam.

3. Bomen nodigen om 'slim' te denken

Je hebt het vast weleens gezien: een ogenschijnlijk dode boom waarop friscgroene bladeren groeien, of een afgehouden boomstronk waarop paddenstoelen een prima plek hebben gevonden. Bomen reageren slim op veranderingen. Ze kunnen ertegen wanneer een tak afbreekt of een schimmel een holte veroorzaakt. We zien dat bomen zich aanpassen aan bijzondere omstandigheden (en ook daarom zeer oud kunnen worden).

We zingen lied 807: 1,2

2 De bomen hebben wortels
de bomen mogen stevig staan
maar mensen moeten verder gaan.
De bomen hebben wortels
maar mensen gaan voorbij.

Stilte

Gebeden

Pelgrimsgebed

O God, U hebt Abraham uit zijn land laten vertrekken en hebt hem gezond en wel bewaard op al zijn tochten.

Verleen ons, uw kinderen, dezelfde bescherming.

Steun ons als we in gevaar verkeren en verlicht onze wegen.

Beschut ons tegen de zon,

wees als een mantel voor ons tegen de regen en de kou.

Draag ons als we moe zijn

en geef ons moed om vol te houden.

Wees de staf die ons verhindert dat we vallen

en wees de haven waar wij thuiskomen.

Zo zullen wij onder uw leiding ons doel bereiken en behouden thuiskomen.

Onze Vader

We zingen lied 978: 1,3,4

1 Aan U be-hoort, o Heer der he-ren,
de aar-de met haar wel en wee,
de stei-le ber-gen, koe-le me-ren,
het vas-te land, de on-ze-ker-zee.
Van U ge-tui-gen dag en nacht.
Gij hebt ze heer-lijk voort-ge-bracht.

3 Gij hebt de bloemen op de velden
met koninklijke pracht bekleed.
De zorgeloze vogels melden
dat Gij uw schepping niet vergeet.
't Is alles een gelijkenis
van meer dan aards geheimenis.

4 Laat dan mijn hart U toebehoren
en laat mij door de wereld gaan
met open ogen, open oren
om al uw tekens te verstaan.
Dan is het aardse leven goed,
omdat de hemel mij begroet.

Zegen

v. de Heer beware ons op het midden van deze dag
in de eenvoud, de goedheid en de vreugde van het evangelie.
Hij zegene ons en allen die ons zijn toevertrouwd.
a.Amen

**We lopen terug naar het pad en slaan linksaf,
waarbij we het vennetje de rug toekeren.
Daarna direct rechtsaf door het klaphek.**

Links zien we water waar bomen in verdrinken.

We gaan rechtsaf.

**** Wat heb jij nodig voor gezonde persoonlijke groei?**
Waar kun jij 'licht, lucht en water' vinden?

**We lopen nu over een dijkje.
Aan het eind van het dijkje rechts aanhouden het pad op.**

Bij het vennetje kunnen we even zitten en genieten van de rust.

2. Bomen bieden een levend voorbeeld van natuurlijke groei

Bomen rennen niet van hot naar her, maar groeien rustig en gestaag. 'Gras groeit niet harder door eraan te trekken,' hoor je weleens. Er is tijd nodig, en rust. Sta hier eens bij stil, en onderzoek hoe dit principe doorwerkt in jouw eigen leven. Soms zaai je een plan, een idee, een initiatief. Je wilt dat het ontkiemt, groeit, de hoogte inschiet. Maar dit kost tijd, en dat is vaak meer tijd dan je zou willen. Erken de tijd die nodig is voor natuurlijke groei.

**** Op welk terrein in jouw leven is er (meer) tijd nodig?**

**Vanuit de kerk gaan we rechtsaf.
Op de 3-sprond houden we links aan.
De weg gaat over in een onverhard pad.**

**Na ca. 300 meter rechtsaf een pad het veld in.
Dit pad gaat over in een vlonder.**

**Aan het eind het fietspad en de straat oversteken.
Het onverharde pad rechtdoor volgen.
We volgen een stukje de rode route.**

Een prachtige, grote boom. We staan stil en lezen het advies van een boom.

**** Welk advies spreekt je op dit moment het meest aan?**

Advies van een boom

Laat af en toe een frisse wind door je bol waaien

Sta stevig en rechtop

Laat je niet kaal plukken

Groei en bloei je hele leven

Laat los wat je niet meer nodig hebt

Drink veel water

Vergeet niet je waar je wortels "roots" liggen

Wees buigzaam, maar laat je niet breken

Wees tevreden met je natuurlijke schoonheid

Haal je voedsel zoveel mogelijk vers uit de natuur,
daar pluk je de vruchten van

Je takken kunnen ver reiken als je wortels diep verankerd zijn

Biedt een schuilplek voor hen die het nodig hebben

Geniet van het uitzicht

Spirituele winkel
Web - Angel

We lopen langs het water, gaan de Wijvebrug over en direct weer linksaf, de andere kant van het water langs.

Na ca. 100 meter rechtsaf een pad inlopen.

Stap over het prikkeldraad en verwonder je over de prachtige bomen die hier staan (of liggen).

We krijgen tijdens deze wandeling vier levensvragen die te maken hebben met wat we kunnen leren van bomen.

1. Bomen laten zien wat nodig is

Om uit te groeien tot een volwassen stadium heeft een boom allereerst water nodig. Via de wortels, stam en takken vindt het water haar weg naar de knoppen en bladeren. Ook (zon)licht is nodig bij de groei, evenals koolzuurgas (CO2) dat door de bladeren wordt omgezet in zuurstof. Denk ook aan voldoende ruimte om te wortelen. Zoals de groei van een boom bepaalde kaders veronderstelt, hebben wij als mensen ook dingen nodig om te kunnen groeien.